

M^m

BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 169 • KASIM 2010 **5** 5.00 TL • ISSN:1307-6620

● **TÜRMOB'da Nail SANLI
dönemi başladı**

● **TÜRMOB Bağımsız
Denetim Merkezi kuruldu**

● **Kamu borçları
patlama yolunda**

ISSN 1307-6620

Ekonomik Rapor

TÜRMOB Bas.Yay.Dağ.İşlt. Adına
Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu
Nail SANLI
Ali E. DOĞANOĞLU
Ahmet FETTAHOĞLU
Yıldız ÖZTÜRK

TÜRMOB
Basın Yayın Dağıtım İşletmesi
tarafından yayınlanmaktadır
Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri
Gençlik Caddesi No:107
06570 Anıttepe - ANKARA
Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)
Fax: (0.312) 232 50 73
http: www.turmob.org.tr
e-mail:alid@turmob.org.tr

Dizgi - Düzenleme
Tuncay TEKYILDIZ

Baskı
Fersa Matbaacılık Paz.San.Tic.Ltd.Şti.
Ostim 36. Sk. No:5/C-D
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0.312) 386 17 00 (pbx)

Basım Tarihi : 08 Kasım 2010
Basım Yeri : Ankara
ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı
Bilanço Dergisi'ne aittir.
Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Yeni dönem

Meslek örgütlülüğümüzün üst birliği olan TÜRMOB'un genel kurulunu geride bıraktık. Üç yıl için görev yapacak yönetim, denetim ve disiplin kurulları seçildi.

Seçilen kurullar, geçmişte olduğu gibi bugünde, mesleğin geleceğine katkı koymak üzere tüm meslek camiasını kucaklayarak görev yapacaktır. Bu örgütün ortak paydasını her zaman için meslek oluşturmuştur. Önümüzdeki dönemde de bu anlayışımız devam edecektir.

Seçim sürecinde ortaya koyduğumuz ve meslektaşlarımızın verdikleri oylarla onayladıkları projelerimizi hayata geçireceğiz.

Yeni bir yönetim anlayışı ile TÜRMOB'da yaratacağımız sinerjiyi, odalarımız aracılığıyla meslektaşlarımıza yayacağız. Meslektaşlarımızla el ele omuz omuza mesleğimizi yarınlara daha güçlü, daha umutlu taşıyacağız.

Birliğimizi, dayanışmamızı koruduğumuz sürece hedeflerimize ulaşacağımızdan hiç kimsenin kuşku duymaması gerekiyor. Kuşkusu olanların ise hedeflerimize ulaşmamızı seyretmekten başka şansları olmayacaktır.

Tüm meslektaşlarımıza verdikleri destekten dolayı bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI
Genel Başkan

TÜRMOB'da Nail SANLI dönemi başladı

TÜRMOB 20. Olağan Seçimli Genel Kurulu gerçekleşti. 3 yıl süreyle görev yapacak TÜRMOB Yönetim, Denetim ve Disiplin kurulları oluştu. TÜRMOB seçimlerini Çağdaş Demokratlar Grubu kazandı. Nail SANLI TÜRMOB Genel Başkanı oldu.

TÜRMOB'un 20'inci Olağan Genel Kurulu, Ankara'da gerçekleştirildi.

Genel Kurula DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi, TÜRMOB Onursal Başkanı ve CHP Saymanı Mustafa Özyürek, AKP Manisa Milletvekili Recai Berber, DSP Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi, CHP Parti Meclisi Üyesi Umut Oran, MHP Aydın Milletvekili Recep Taner'in yanı sıra çok sayıda sivil toplum örgütü temsilcisi katıldı.

Genel Kurul da, Divanın oluşmasından sonra ilk konuşmayı Divan Başkanı ve İstanbul SMMMO

Başkanı Yahya Arıkan yaptı. TÜRMOB'u hiç kimsenin arka bahçesi yapamayacağını ve siyasete bulaştıramayacağını belirten Arıkan, Birliğin bundan sonra da meslek örgütü olarak kalmaya devam edeceğini ifade etti.

Arıkan, Türk ekonomisinin iyi işahaller vermediğini ve krizin işçiler başta olmak üzere çeşitli kesimler için sürdüğünü kaydetti. Arıkan, insanların kriz öncesine göre yüzde 34 daha borçlu olduğunu vurgulayarak, "Vatandaşın borç yükü 153 milyar TL'ye yükseldi. Yaklaşık 2 milyon kişi bankalara borçlu ve takip altındalar" diye konuştu. Arıkan muhasebeci ve mali müşavirlerin sıkıntılarını sıralayarak, "Serbest çalışmada gelir ve katma değer çelişkisi düzeltilsin, Beyan süreleri eski haline getirilsin,

SGK'da usul yasası getirilsin. Geçici verginin son dönemi kaldırıl-sın, damga vergisi kaldırıl-sın" diye konuştu.

Daha sonra kürsüye çıkan Masum

Türker, muhasebecilerin ülkedeki sorunları hep çift yaşadığını söyledi. "Kriz çıkar, bunu müşterimiz adına yaşarız. Müşteri krize girer, bu defa krizi bir de onun için yaşarız" diyen Türker, şöyle devam etti:

"Son dönemde de bir kriz geçirdik. Bu kriz, Sayın Başbakanın dediği gibi Türkiye'ye hiç teğet geçmedi. Bunu en iyi sanayici biliyor, küçük işletme biliyor, sermayesini başkalarına kaptıranlar biliyor. Ancak bu ülkede kriz psikolojisini artık geride bırakıp, geleceğe bakmalıyız. Geleceğe giden yollar da bulunmaz, yaratılır."

Mehmet KILCI

Türkiye'nin dünyadaki katma değerden, Türkiye'deki muhasebecilerin ise ülkedeki katma değerden hakettikleri payı alamadığını ifade eden Türker, meslek mensuplarına yıllar önce kanunla verilen denetim yetkisinin de sistem tarafından kullanılmadığını ifade etti. Ülkedeki kayıt dışılık önlenmek isteniyorsa, meslek mensuplarının bu yetkisinin mutlaka kullanılması gerektiğini anlatan Türker, tahsilat sorunlarının da bir an önce çözüme kavuşturulmasını istedi.

Konuşmasında DSP Genel Başkanı seçildikten sonra TÜRMOB Genel Başkanlığından ayrılmak istediğini dile getiren Türker, "Ancak arkadaşlarım (biraz bekle) dediler. TÜRMOB Genel Başkanı olmak hayalimdi. Bunu bana sağladınız. Ömrümün sonuna kadar desteğinizi unutmayacağım. Kendi isteğim-

Faik ÖZTRAK

le, kendi kararım ile şimdi sizlere veda ediyorum" dedi ve delegelerin ayakta alkışlarıyla TÜRMOB Genel Başkanlığına veda etti.

Gelir İdaresi Başkanı Mehmet Kilci de konuşmasında, TÜRMOB ve üyelerini, Maliyenin en önemli yardımcısı olarak gördüklerini belirtti.

Kayıt dışı ekonominin kayıt altına

Ümit ŞAFAK

alınmasında idare ile meslek mensupları arasındaki bağlantının kesintisiz olması gerektiğine dikkati çeken Kilci, TÜRMOB mensuplarının ücret artışlarıyla ilgili eleştirileri de yanıtladı.

Son yıllarda ücretlerde bir artış yapılmadığını, ancak bunun "piyasadaki geçerli ücretler, tarifedeki ücretlerin altında" şeklindeki değerlendirmelerden kaynaklandığını kaydeden Kilci, burada bir yanlışlık varsa bunu yeniden düzenleyebileceklerini söyledi.

Ba ve Bs formlarıyla ilgili düzenlemeyi de tartışabileceklerini dile getiren Gelir İdaresi Başkanı, "Biz, bu formları kayıt dışı ile mücadele amacıyla almaya başladık. Bu formlar sayesinde sahte faturaları da takip edebiliyoruz. Sahte faturaların yüzde 95'i bu formlar sayesinde ortaya çıkarılıyor" dedi.

Meslek mensuplarının tahsilat sorunlarının çözümüne de yardımcı olacaklarını ifade eden Kilci, meslek odalarının denetiminin ise normal bir uygulama olduğunu söyledi.

Genel Kurulda daha sonra siyasi parti temsilcileri söz aldı. CHP Genel Saymanı Faik Öztrak, hükümetin 5786 Sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle TÜRMOB ve oda yönetimlerini ele geçirmeyi hedeflediğini ileri sürdü. Bu düzenleme-

Recai BERBER

yi Anayasa Mahkemesine götürdüklerini kaydeden Öztrak, "İnşallah orada hayırlı sonuç alınır" dedi.

Türkiye'nin son krizde en ağır bedel ödeyen ülkelerden biri olduğunu ve OECD üyeleri arasındaki iş ve istihdam kayıplarında Türkiye'nin ilk sıralarda yer aldığını anlatan Öztrak, ekonomide suni büyüme yapısına geri dönüldüğünü,

dolar kurunda 2 yıl önce sorun yaratan seviyelere inildiğini, cari açığın da hızla büyüdüğünü söyledi.

MHP Genel Başkan Yardımcısı Ümit Şafak da, işsizlik ve diğer verilere bakıldığında 2011 yılının da zor geçeceğini gördüğünü ifade etti.

Şafak, TÜRMOB ve Odalarda uygulamaya giren nispi seçim sistemini de eleştirerek, bu sistem yüzünden odaların çalışamaz hale getirildiğini belirtti.

AKP Manisa Milletvekili ve TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkan Vekili Recai Berber de, ekonominin ve ekonomi yönetimlerinin yozlaştığı ve etik kurallardan uzaklaştığı dönemlerde muhasebecilik mesleğinin daha da önem kazandığını vurguladı. Berber, "Burada özelleştiri de yapmalı-

Süleyman ÇELEBİ

Mustafa ÖZYÜREK

yız. Bizim meslek tuzumuz, o iş-letmeleri kokuşmuşluktan kurtaramıyorsa, kendimizi de sorgulamamız gerekir" dedi.

Türkiye'nin son küresel krizi hafif atlatmasında düzenleme ve denetleme fonksiyonunun da etkili olduğunu kaydeden Berber, "Eğer Türkiye'de sağlıklı bir sistem kurulmasa, BDDK olmasa, diğer kuruluş-

Rafat NALBANTOĞLU

lar görevlerini tam yapmasa, Türkiye'deki gümbürtü dünyanın öbür tarafından duyulurdu" şeklinde konuştu.

DİSK Başkanı Süleyman Çelebi, sivil toplum kuruluşlarının demokrasinin gelişiminde çok önemli işlevler gördüğünü ancak ülkemizde hakettikleri yeri bir türlü elde edemediklerini söyledi.

TÜRMOB Onursal Başkanı Mustafa Özyürek ise yaptığı konuşma-

Yücel AKDEMİR

da, TÜRMOB'un çok önemli mesafeler katettiğini vurgulayarak, meslek örgütü olarak gerek mesleğin sorunlarının çözümünde, gerekse ülke sorunlarının çözümünde TÜRMOB'un görüş ve önerilerinin dikkate alınması gerektiğini söyledi.

TÜRMOB Genel Kurulu'nda konuşan Değişim Grubu Hareketi'nin Genel Başkan adayı Osman

Arioğlu, TÜRMOB'un 20 yıllık sürecinde önemli işler başardığını ifade ederek, yönetimin eksikleri olduğunu da vurguladı. Arioğlu, genel kurulda başkan olduğu takdirde neler yapacağını anlatarak, vaatlerini sıraladı.

Çağdaş Demokratlar Grubu adına genel başkan adayı olan TÜRMOB Başkan yardımcısı Nail Sanlı Genel Kurul'da yaptığı konuşmada, TÜRMOB'un 20 yıllık yönetim anlayışında sevgi, barış ve kardeşliğin olduğunu savundu. Bugüne kadar hiçbir muhasebe odasını öteki olarak değerlendirmediklerini ifade eden Sanlı, "Geçmişte tek düzen planı, işletme yönetim merkezleri, uluslararası ilişkiler noktalarında dünyaya açıldık. Mali tatil, eğitim orduları, muhasebe etik kurallarının hayata geçmesi, haksız

Osman ARIOĞLU

rekabet kurullarının oluşması hep bu yönetimin eserdir” dedi.

Genel Başkan adaylığı süresince 70 ili gezdiğini ifade eden Sanlı, “Projelerimizi il il gezerek arkadaşlarımıza anlattık. Projelerimizi 3 başlık altında topladık. Mesleki sorunlar, mesleğin gelişmesine yönelik sorunlar ile sosyal ve toplumsal sorunlar projelerimizin ana temelini oluşturdu. TÜRMOB’un kapısı bugüne değin herkese açıktı bundan sonra da açık olacaktır” dedi.

TÜRMOB delegelerine bir çağrıda bulunan Sanlı, “24.10.2010 sefer sayılı TÜRMOB uçağı harekete hazırdır. Yolcular çağdaş ve demokratik bir yolculuğa çıkmaya hazır olsun” diyerek, yönetime talip olduğunu ifade etti.

İkinci gün gerçekleştirilen seçimlerde, Çağdaş Demokrat Grubu bin 82 oy, Değişim Grubu 417 oy aldı. Toplam bin 617 delegesi bulunan TÜRMOB'un seçimlerinde bin 587 delege oy kullandı. Yapılan sayımın ardından geçerli oyların dağılımı şöyle oldu: "Nail Sanlı'nın başkanlığını yaptığı Çağdaş Demokratlar Grubu bin 82 oy, Osman Arioğlu'nun başkanlığındaki Değişim Grubu 417 oy, bağımsız adaylar 77 oy."

TÜRMOB Yönetimi şu şekilde

oluşturdu; Nail SANLI, Burhan GEZGİN, Ülkü SÖNMEZ, Sinan AYDIN, Osman ARIOĞLU, Yücel AKDEMİR, Rifat NALBANTOĞLU, Ali Rıza AKDORA, Abdulaziz URAL. Denetim Kurulu, A. Masis

YONTAN, Mehmet EREN, Ali Ekber KARTUM. Disiplin Kurulu, Alper KUŞ, İbrahim DEĞİRMENÇİ, Selahattin ŞENLİLER, İlyas ANAÇ ve M. Bahadır ALTAŞ'dan oluştu.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi kuruldu

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi Kurulmasına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Düzenleme denetim mesleğinin performansının ve kalitesinin yükseltilmesine ayrıca uygulamaya ilişkin kural ve düzenlemeleri içeriyor.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi Kurulmasına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ 1 Kasım 2010 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Düzenleme, denetim mesleğinin performansının ve kalitesinin yükselmesine, muhasebe mesleğinin bağımsızlığının ve tarafsızlığının korunmasına katkı sağlamak, ulusal ve uluslararası düzeyde, muhasebe denetimine ve meslek mensuplarına olan güveni sürdürülebilir kılmak üzere Birlik meslek mensuplarının oluşturdukları bağımsız denetim şirketleri ile bağımsız denetçilerin onaylanmasını, tescilini, takibini, kamuya duyurulmasını sağlamak, bağımsız de-

netçilerin ve denetim şirketlerinin kalite güvence sistemlerinin kurulması ve bağımsız denetim lisansına, meslekte uzmanlaşmaya, iç denetim ve kurumsal yönetime ilişkin uygulamaları yürütmek üzere Birlik bünyesinde oluşturulan TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezinin kuruluş ve çalışma esasları, görev ve yetkileri ile bağımsız denetim şirketleri kütüğüne ilişkin esasları belirlemektir.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi; Birlik Yönetim Kurulunca meslek mensupları arasından seçilen beş üyenin oluşturduğu TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi Yönetim Kurulu tarafından yönetilecek.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi; Bağımsız denetim mesleğinin geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak, bağımsız denetçilerin menfaatlerini, mesleki ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, denetim mesleğinin performansının ve kalitesinin yükselmesine katkı sağlamak, ulusal ve uluslararası düzeyde, muhasebe denetimine ve bağımsız denetçilere olan güveni sürdürülebilir kılmak.

Meslek mensuplarının kurmuş oldukları bağımsız denetim şirketlerinin ve bağımsız denetçilerin onaylanmasını, tescilini, sicilinin takibini yaparak “Bağımsız Denetçiler Şahsi Kütüğü” ve “Bağımsız Denetim Şirketleri Kütüğü”nü

oluşturmak ve kamuya duyurulmasını sağlamak, bağımsız denetçilerin lisanslama ve sertifikasyon işlemlerini yürütmek, konuya ilişkin eğitimler düzenlemek ve sınavları yapmak.

Denetim şirketlerinin kalite güvence sistemlerine ilişkin esasları belirlemek, kalite güvence sistemlerini izlemek, bağımsız denetim alanında yetkili mercilere görüş bildirmek, bağımsız denetim ve denetim standartları konularında ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek, toplantılara katılmak, eğitim ve diğer faaliyetleri düzenlemek, uluslararası organizasyonlara üye olmak, Türkiye Denetim Standartları Kurulunun çalışmalarına katılmak, görüş bildirmek, mesleki uzmanlık ve meslekte uzmanlaşmaya ilişkin esasları belirlemek ve uygulamak üzere çalışmalar yapmak, bağımsız denetim konusunda resmi kurum ve kuruluşlarca istenen bilgi ve görüşleri vermek, TÜRMOB Yönetim Kurulu'nca verilen diğer işleri yapmak ve/veya görüş bildirmek.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezinin meslekte uzmanlaşma ile ilgili görev ve yetkileri ise şöyle; Meslekte uzmanlaşmanın sağlanması ve geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak, meslekte uzmanlaşma eğitimini gerçekleştirmek ve odalar bünyesinde kurulacak Akademilerin alt yapılarını oluşturmak, kuruluş izinlerini vermek ve bunların gözetim ile denetimlerini yapmak, lisansa bağlanacak uz-

manlık alanlarını ve standartları belirlemek, akademiler tarafından önerilen uzmanlık alanlarının açılmasına karar vermek.

Uzmanlık eğitimleri sonucunda ve-rilecek uzmanlık lisanslarının usul ve esaslarını belirlemek, uzmanlık lisansları sınav ve usul ve esaslarını belirlemek, uzmanlık lisansı almış meslek mensuplarının sürekli eğitim usul ve esaslarını belirlemek, uzmanlık lisanslarının ulusal ve uluslararası alanda geçerliliğini sağlamak.

Her uzmanlık alanının tanıtımı, geliştirilmesi ve kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmak, her uzmanlık alanıyla ilgili süreli ve süresiz yayınlar yapmak veya yapılmasına katkıda bulunmak, her uzmanlık alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, panel, çalıştay ve benzeri faaliyetleri yapmak veya yapılmasına katkıda bulunmak.

Uzmanlık lisansı almış meslek mensuplarının denetim ve disiplini ile ilgili usul ve esasları düzenlemek, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yaparak mesleki uzmanlaşmanın gelişmesine katkıda bulunmak, uzmanlık lisansı sahibi meslek mensupları arasında dayanışmayı sağlamak ve haksız rekabeti önlemek.

İç denetim faaliyetlerini disipline etmek, lisanslamak ve kurumsal yönetime ilişkin çalışmalar yapmak.

Bağımsız Denetçiler bu Tebliğ kapsamında "Bağımsız Denetim Li-

sans Belgesini" aldıktan sonra ve bağımsız denetçilerin kurdukları bağımsız denetim şirketleri ise kuruluşlarını takiben öncelikle onaylanmak üzere kütüğe kayıt için TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezine başvuracaklar.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetmeliğinin 66/A maddesi uyarınca başvurusu uygun görülen bağımsız denetçiler veya bağımsız denetim şirketleri kütüğe bir kütük numarası ile kayıt edilecek. Bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim şirketleri TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi bünyesindeki işlemlerini kütük numaraları ile takip edilecek.

TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi tarafından açılan sınavlarda başarılı olan meslek mensupları denetim lisansı almaya hak kazanırlar ve bağımsız denetçi unvanını alırlar. Bağımsız denetim lisanslama eğitim, sınav ve işlemleri TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi "Bağımsız Denetim Eğitim Sınav ve Lisanslama Müdürlüğü" tarafından yürütülecek.

Bağımsız Denetim Şirketleri asgari unsurları bu Tebliğ'de belirlenen bir kalite güvence sistemi kurmak ve uygulamakla yükümlü olacaklar.

Kalite Güvence Sisteminin uygulanması ve izlenmesi; TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkezi "Kalite Güvence Sistemi İzleme Müdürlüğü"nin sorumluluk ve yetki alanı içinde olacak.

KOBİ finansal raporlama standartları yayınlandı

Küçük ve orta boy işletmelerin finansal raporlama standartlarını uygulanması amacıyla hazırlanan KOBİ Türkiye Finansal Raporlama Standartları Resmi Gazete’de yayınlanarak uygulamaya girdi. Standartlar 35 bölümden oluşuyor.

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler için Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını 1 Kasım 2010 tarihli Resmi Gazete’de yayınlamaya soktu. Yayımlanan standart ile TFRS’nin, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ) tarafından kullanılması amaçlandı.

TMS/TFRS kapsamı dışında kalan, (kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan) işletmeler için Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu “IASB” tarafından küçük ve orta büyüklükteki işletmeler

için Uluslararası Finansal Raporlama Standardı” (IFRS for SMEs) yayımlanmıştır.

Bu Standard, tam set IFRS’lerin basitleştirilmiş bir şekli ve tek bir standart içinde 35 bölümden oluşmakta. Fiilen mevzuatımıza TMS/TFRS olarak girmiş bulunan IFRS’lerle aynı sistematığı haiz olması, IFRS for SMEs’in TMSK tarafından benimsenmesinde önemli rol oynadı. IFRS for SMEs bire bir Türkçeye çevrilmiş olup, KOBİ TFRS adı altında yayınlandı.

Ülkemizde değişik kurumlar tarafından hasılat tutarı ve çalışan sayı-

sı esas alınarak belirlenmiş farklı KOBİ tanımı ve ölçütleri bulunmakta. Bu standartta ise kobi tanımı yapılırken herhangi bir ölçüye bağlı kalınmamış, sadece; Kamuya hesap verme yükümlülüğü bulunmayan ve dış kullanıcılar için (örneğin, işletme yönetimi dışındaki ortaklar, şirkete borç verecek olanlar ve kredi derecelendirme kuruluşları için) genel amaçlı finansal tablo yayımlayan işletmeler, şeklinde genel bir tanımlama yapıldı.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin yanı sıra büyük ölçekli şahıs işletmeleri de kapsama dahil edildi. Büyük ölçekli sermaye şirketleri-

nin (Büyük Anonim ve Limited Şirketler) tam Set TMS / TFRS'ye tabi olması öngörülmekte.

KOBİ TFRS Uygulamasına 2012 yılı başından itibaren geçilecek. Halen uygulanmakta olan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve Eki Tekdüzen Hesap Planı, bu standartlara göre revize edilecek.

KOBİ TFRS'nin beklenen yararları ise şöyle sıralandı;

Muhasebe ve finansal tablolardaki evrensel prensiplerin ülkemiz uygulamasına yansımaları,

Finansal tabloların şeffaf, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir ve güvenilir olması,

Vergi bazlı muhasebe yerine ticari muhasebe esaslarının getirilmesi,

Halka açık şirketlerde olduğu gibi muhasebe defterlerinden çıkarılan finansal tablolar ile TMS / TFRS'ye göre düzenlenen finansal tablolar arasındaki farklılığın giderilmesi,

Kredi kuruluşları için geçerli finansal tabloların üretilmesi,

KOBİ'lere yabancı yatırımcıların yönelmesinin sağlanması.

Vergi mevzuatına göre işletme defteri tutan ve basit usule tabi olan esnaf ise, bilanço esasında defter tutmadıklarından KOBİ TFRS kapsamında olmayacak.

Küçük ve orta büyüklükteki işlet-

meler (KOBİ'ler) açısından finansal tabloların amacını ve KOBİ'lerin finansal tablolarında yer alan bilgilerin kullanışlı olmasını sağlayacak niteliklere yer verildi. Ayrıca KOBİ finansal tablolarının dayandığı temel kavram ve ilkeleri de belirlendi.

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin finansal tablolarının amacı, kendi özel bilgi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak hazırlanmış raporlar talep edebilme imkânı bulunmayan geniş bir kullanıcı kitlesine, genel olarak bir işletmenin finansal durumu, faaliyet sonuçları ve nakit akışları hakkında ekonomik kararlar almalarında faydalı olacak bilgiler sağlamak olarak tanımlandı. Finansal tablolar ayrıca, yöneticilerin idarecilik performanslarını, yani kendilerine emanet edilen kaynakların kullanımı ile ilgili hesap verebilirlik düzeylerini gösterecek.

Üçüncü bölüm, finansal tabloların gerçeğe uygun sunumundan neyin anlaşılması gerektiğini, KOBİ TFRS ile uyumun koşullarını ve tam bir finansal tablo setinin neyi ihtiva etmesi gerektiği konularını ele almakta.

Dördüncü bölüm finansal durum tablosunda sunulacak bilgilerin niteliğini ve sunum yöntemlerini içermekte.

Beşinci bölüm döneme ilişkin toplam kapsamlı kârın – yani işletmenin finansal performansının – tek bir veya iki ayrı finansal tabloda sunulmasına ilişkin hükümleri içeriyor.

Diğer bölümler ise şöyle; Özkaynak Değişim Tablosu ile Gelir ve Dağıtılmamış Kârlar Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Finansal Tablo Dipnotları, Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar, Muhasebe Politikaları, Tahminler ve Hatalar, Temel Finansal Araçlar, Diğer Finansal Araçlar, Stoklar, İştiraklerdeki Yatırımlar, İş Ortaklıklarındaki Paylar, Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller, Maddi Duran Varlıklar, Şerefiye Dışındaki Maddi Olmayan Duran Varlıklar, İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye, Kiralamalar, Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar, Karşılıkların muhasebeleştirilmesine ve ölçülmesine ilişkin Uygulama Rehberi, Borçlar ve Özkaynak, Hasılat, Devlet Teşvikleri, Borçlanma Maliyetleri, Hisse Bazlı Ödemeler, Varlıklarda Değer Düşüklüğü, Çalışanlara Sağlanan Faydalar, Gelir Vergileri, Yabancı Para Çevrim İşlemleri, Yüksek Enflasyon, Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar, İlişkili Taraf Açıklamaları, Özellikli Faaliyetler ve KOBİ TFRS'ye Geçiş.

Banka hesap hareketleri LUCA 'da

İş Bankası müşterisi mali müşavirler ile onların müşterilerinin tüm banka hesap hareketlerinin, LUCA muhasebe programına otomatik olarak aktarılacağı belirtildi.

İş Bankası ile Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) arasında "LUCA Banka Hesap Hareketleri Entegrasyonu Projesi" protokolü imzalandı.

İş Bankası ile TÜRMOB arasındaki işbirliğiyle Türkiye'nin ilk web tabanlı merkezi muhasebe sistemi LUCA'nın kullanıcısı olan İş Ban-

kası müşterisi mali müşavirler ile onların müşterilerinin tüm banka hesap hareketlerinin, LUCA muhasebe programına otomatik olarak aktarılmasını sağlayacak.

LUCA muhasebe programı ile İş Bankası sistemlerinin entegre edildiği proje kapsamında, İş Bankası aracılığı ile gerçekleştirilen işlemlerin bir iş günü sonra otomatik olarak LUCA programında muha-

sebeleştirileceği, böylece mali müşavirlerin müşterilerine çok daha hızlı hizmet verebileceği, ayrıca uzaktan çalışma imkanı ve manuel işlemlerden doğacak hataların da önleneceği kaydedildi.

Uygulamadan yararlanmak isteyen hesap sahipleri İş Bankası şubelerine giderek ilgili formu doldurmaları ve bir örneğini LUCA departmanına fakslamaları yeterli olacak.

Mali müşavirlerin otomatik kayıt sistemi ile takip etmek istedikleri hesap numaralarını da ilgili şubeye bildirebilecekler.

LUCA muhasebe sistemi kullanıcı-sı olmayan mali müşavirlerin ise en yakın meslek odasına başvurarak veya "www.luca.com.tr" adresinden sözleşme doldurup göndererek LUCA kullanıcısı olduktan sonra, entegrasyonun sağladığı kolaylıklardan faydalanabilecekler.

İş Bankası Genel Müdür Yardımcı-

sı Adnan Bali, konuya ilişkin değerlendirmesinde, TÜRMOB ile İş Bankası arasındaki işbirliğinden duyduğu memnuniyeti vurgulayarak, LUCA gibi öncü bir uygulama ile İş Bankası sistemi arasındaki entegrasyonun, müşterilere sunulan nakit yönetimi hizmetlerinin geliştirilmesi açısından çok önemli bir adım olduğunu, entegrasyon aracılığıyla müşterilerle çok daha yakın ilişki kurma fırsatı bulacaklarını ifade etti.

TÜRMOB Yönetim Kurulu Üyesi Rıfat T. Nalbantoğlu da İş Bankası gibi önemli bir kuruluşla gerçekleştirdikleri işbirliğinin önemine işaret ederek, "Meslek mensuplarımızın iş yükünü hafifleterek, müşterilerine ve mesleki çalışmalarına daha fazla zaman ayırmalarını sağlamaya, meslek mensuplarımızın ihtiyacı olduğunu düşündüğümüz fonksiyonları sisteme eklemeye devam edeceğiz. LUCA'nın geldiği aşamalardan ve bu işbirliğinden dolayı çok mutluyuz" dedi.

Kamu borçları patlama yolunda

ABD 13 trilyon 917 milyar dolarla dünyanın en borçlu ülkesi. ABD'yi 9 trilyon 123 milyar dolarla İngiltere, 5 trilyon 123 milyar dolarla Fransa ve 4 trilyon 969 milyar dolarla Almanya takip ediyor. Toplam dış borcun milli gelire oranı bakımından en kötü durumda olan ülke ise İrlanda. İrlanda'nın milli gelirinin 11 katı kadar dış borcu bulunuyor. Kişi başına düşen dış borç bakımından 503 bin 18 dolarla İrlanda başı çekerken, bu ülkeyi 152 bin 604 dolarla İsviçre ve 146 bin 971 dolarla Hollanda takip ediyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P), yaşlanan nüfus ve kamu maliyesini eriten finansal krizle mücadele maliyeti nedeniyle dünyanın en büyük bazı ekonomilerinde kamu borçlarının "patlama yolunda" olduğunu belirtti.

S&P'nin raporuna göre, mevcut mali politikalar temel alındığında, 2050 yılı itibariyle dünya nüfusunun üçte ikisinden fazlasını oluşturacak 49 ekonominin ortalama net borç oranı, Gayri Safi Yurtiçi Hasıllarının (GSYH) yüzde 245'ine ulaşacak. Bu oran, 2007 yılında yüzde 148 düzeyindeydi.

Bu kuruluşun kamu borçlarının "patlama yolunda" olduğu raporu dünyanın en borçlu ülkelerinin hangileri olduğunu akla getirirken, kamu ve özel sektörün toplam dış borç miktarını gösteren "dış borç sıralamasında" ilk sırada dünyanın en büyük ekonomisi ABD'nin yer aldığı görülüyor.

Dünya Bankası ve IMF'nin Ekim ayı "Dünya Ekonomik Görünümü 2010" raporuna göre, 2010 yılı ilk çeyrek itibariyle ABD'nin 13 trilyon 917 milyar dolar toplam dış borcu (devlet ve özel sektör dış borç toplamı) bulunuyor. ABD'yi 9 trilyon 123 milyar dolarla İngiltere, 5 trilyon 123 milyar dolarla Fransa ve 4 trilyon 969 milyar dolarla Almanya izliyor.

Toplam dış borcun GSYH'ye oranına bakıldığında ise en kötü durumdaki ülkenin İrlanda olduğu görülüyor. İrlanda'nın milli gelirinin 11 katı kadar dış borcu (toplam dış borcun GSYH'ye oranı yüzde 1.102) bulunuyor.

Her ne kadar ABD, toplam dış borç miktarında ilk sırayı alsada toplam dış borcun GSYH'ye oranına bakıldığında ABD'nin durumu İrlanda, İngiltere, Hollanda, Hong Kong, Belçika, Portekiz, İsviçre, Avusturya, İsveç, Fransa, Danimarka, Yunanistan, İspanya, Macaristan, Finlandiya, Almanya, Norveç ve İtalya'dan daha iyi durumda.

Gelişmiş ülkeler içinde toplam dış

borcun GSYH'ye oranı bakımından en kötü durumda olan İrlanda'yı ise İngiltere, Hollanda, Hong Kong, Belçika, Portekiz, İsviçre, Avusturya ve Fransa izliyor.

Türkiye ise toplam dış borcun GSYH'ye oranına bakıldığında, değerlendirmeye alınan 32 ülke arasında yüzde 36,4 ile 25'inci sırada yer alıyor.

Toplam dış borcun GSYH'ye oranına bakıldığında en iyi durumdaki ülkenin yüzde 14,4 ile Brezilya olduğu görülüyor. Brezilya'yı yüzde 18,2 ile Hindistan, yüzde 20,4 ile Meksika, yüzde 22,8 ile Güney Afrika, yüzde 25,8 ile Endonezya, yüzde 33,6 ile Arjantin, yüzde 36,4 ile Türkiye, yüzde 37,8 ile Japonya, yüzde 41,4 ile Güney Kore ve yüzde 63 ile Polonya takip ediyor.

Bu arada kişi başına düşen dış borç bakımından 503 bin 18 dolarla İrlanda başı çekerken, İrlanda'yı 152 bin 604 dolarla İsviçre ve 146 bin 971 dolarla Hollanda takip

ediyor. ABD'de kişi başına düşen dış borç 44 bin 893 dolar, İngiltere'de 146 bin 620, Fransa'da 81 bin 375 dolar, Almanya'da 60 bin 892 dolar, İspanya'da 52 bin 349 dolar, İtalya'da 40 bin 793, Kanada'da 29 bin 786 dolar ve Japonya'da ise 16 bin dolar seviyesinde bulunuyor.

Ayrıca Hindistan'da kişi başına düşen dış borç 210 dolar iken, Endonezya'da 767 dolar, Brezilya'da 1.516 dolar, Güney Afrika'da 1.622 dolar, Meksika'da 1.877 dolar, Rusya'da 3 bin 342 dolar ve Türkiye'de ise 3 bin 7244 dolar.

S&P'nin raporunda, hükümetlerin, yeniden büyümeye dönmek için trilyonlarca dolar teşvik harcaması yaptığı için dünya genelinde ülke borçlarının şiştiğine dikkat çekildi. Avrupa'da Mayıs ayında Avrupa Birliği önderliğindeki ülkelerin mali sorunlar nedeniyle Yunanistan ekonomisini kurtarma çabasına giriştiğini belirten kuruluş, benzer bir yardıma ihtiyaçları

olacağı düşünülen İrlanda ve Portekiz'de de borçlanma maliyetlerinin zirve yaptığını kaydetti.

S&P'nin araştırmasına göre, Avrupa Birliği'nin birçok ülkesi ile ABD, Çin ve Avustralya'nın da içinde bulunduğu 49 ülkenin mevcut ortalama borç seviyesi, GSYH'lerinin yüzde 36'sı seviyesinde bulunuyor.

Yaşlanan nüfusun, emeklilik ve diğer sosyal hizmetlerin maliyetini yukarı doğru çekerken, hükümetler mali politikalarında değişiklik yapmadıkça, borçlanmadaki artış ülke kredi notlarının düşmesine neden olacağına işaret edilen raporda, "Nüfusun yaşlanması, dünya genelinde ülkelerin ekonomik büyümelerinin geleceğinde derin değişikliklere yol açacak" denildi.

En fazla toplam dış borcu olan 32 ülkenin 2010 yılı ilk çeyrek itibarıyla toplam dış borçları, 2010 yılı tahmini GSYH'leri, dış borçlarının GSYH'ye oranları ve kişi başına düşen borçları şöyle:

TOPLAM DIŞ BORÇLAR

ÜLKELER	Toplam Dış Borçlar (Milyar Dolar)	2010 Tahmini GSYH (Milyar Dolar)	Dış Borcun GSYH Oranı (Yüzde)	Kişi Başına Düşen Borç (Bin Dolar)
1- ABD	13.917,0	14.624,0	95,1	44.893
2- İngiltere	9.123,0	2.258,0	404,0	146.620
3- Fransa	5.123,0	2.555,0	200,5	81.375
4- Almanya	4.969,0	3.305,0	150,3	60.892
5- Hollanda	2.439,0	770,0	316,7	146.971

ÜLKELER	Toplam Dış Borçlar (Milyar Dolar)	2010 Tahmini GSYH (Milyar Dolar)	Dış Borcun GSYH Oranı (Yüzde)	Kişi Başına Düşen Borç (Bin Dolar)
6- İspanya	2.409,0	1.374,0	175,3	52.349
7- İrlanda	2.250,0	204,0	1.102,9	503.018
8- İtalya	2.456,0	2.036,0	120,6	40.793
9- Japonya	2.038,0	5.390,0	37,8	16.000
10- Belçika*	1.252,0	461,0	271,5	115.604
11- İsviçre	1.191,0	522,0	228,1	152.907
12- Avustralya	1.037,0	1.219,0	85,0	46.648
13- Kanada	1.015,0	1.563,0	64,9	29.786
14- Avusturya	809,0	366,0	221,0	96.573
15- İsveç	893,0	444,0	201,1	95.743
16- Hong Kong	678,0	226,0	300,0	95.197
17- Danimarka	607,0	304,0	199,6	109.844
18- Yunanistan	557,0	305,0	192,6	49.789
19- Norveç	558,0	413,0	135,1	114.087
20- Portekiz	537,0	223,0	240,8	50.484
21- Rusya	469,0	1.476,0	31,7	3.341
22- Güney Kore	409,0	986,0	41,4	8.632
23- Finlandiya	383,0	231,0	165,8	71.216
24- Brezilya	293,0	2.023,0	14,4	1.516
25- Polonya	276,0	438,0	63,0	7.245
26- Türkiye	266,0	729,0	36,4	3.724
27- Hindistan	261,0	1.430,0	18,2	0.210
28- Macaristan	224,0	132,0	169,6	22.370
29- Meksika	205,0	1.004,0	20,4	1.887
30- Endonezya	180,0	695,0	25,8	767
31- Arjantin	118,0	351,0	33,6	2.912
32- Güney Afrika	81,0	354,0	22,8	1.622

(*) Bu veri 2009 yılı 4. çeyreğe aittir.

Küresel para sisteminde çözümsüzlük sürüyor

Sermaye akımları, ülkemizde de olduğu gibi, yöneldikleri ülkelerin ulusal paralarının değerini arttırıcı bir etki doğurmakta, bu durum ise piyasa ekonomilerinde ithalat ve tüketim talebini arttırıcı, buna karşılık ihracatı geriletici bir etki doğurmakta, ekonomik faaliyet ve istihdam hacminin düşmesine yol açmaktadır.

Özellikle gelişmiş ülkeleri derinden sarsan krizin ardından küresel ekonomi yavaş bir toparlanma süreci içersine girmiştir. Ancak büyüme hızını aşağı çekebilecek olumsuz riskler önemini korumaktadır. Gelişmiş ülkelerin çoğu ve bazı yeni yükselen piyasa ekonomileri halen makroekonomik alanda yeni düzenlemelere gitme gereksinimi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu ülkelerde bozulan hanehalkı bilançolarının düzeltilmesi – borçluluk oranının düşürül-

mesi – kamu mali yapısının düzeltilmesi ile borç stokunun azaltılması ve finansal sektörün tekrar sağlıklı biçimde işler hale getirilmesi önde gelen makroekonomik sorunları oluşturmaktadır. Söz konusu ekonomilerin önemli bir bölümünde henüz finansal kesim şoklara karşı duyarlılığını korumakta olup, krize karşı alınmış olan önlemlerin zorunlu biçimde daraltılması ile birlikte ekonomik büyüme hızı yavaşlamaya yüz tutmuştur.

Buna karşılık yeni yükselen piyasa

ekonomileri ile gelişmekte olan ülkeler, kısmen daha önce karşılaşmış oldukları krizlere karşı uygulamaya koymuş oldukları isabetli politikaların katkısıyla, daha önce yaşanmış olan küresel krizlerle karşılaştırıldığında çok daha iyi orta vadeli ekonomik büyüme performansı sergilemişlerdir. Ancak başta Asya'nın yeni yükselen piyasa ekonomileri olmak üzere bu ülkelerde ekonomik faaliyet hacmi gelişmiş ülkelerden gelecek dış talebe sıkı şekilde bağlı bulunmaktadır.

Bu genel çerçeveye içersinde küresel hasıla büyüme hızının 2010 yılı genelinde yüzde 4.8 ve 2011 yılında da yüzde 4.2 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir.¹ 2010 yılı ikinci yarısı ile 2011 yılının ilk yarısında küresel ekonominin büyüme hızında geçici nitelikli bir yavaşlama meydana geleceği tahmin edilmektedir. Yeni yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olan ülkeler genelinde büyüme hızının 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla yüzde 7.1 ve yüzde 6.4 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir. Gelişmiş ülkelerde büyüme hızının aynı yıllar itibariyle yüzde 2.7 ve yüzde 2.2 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. IMF tarafından yapılan bu büyüme projeksiyonları ile ilgili olarak belirlenen riskler daha ağırlıklı olarak aşağı yönlüdür. Zira sürdürülebilir sağlıklı bir küresel büyüme iki alanda halen mevcut küresel makroekonomik dengesizliğin giderilmesine bağlı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, gelişmiş ülkelerde mali yapının güçlendirilmesine de olanak verecek biçimde özel talebin güçlendirilmesi suretiyle iç dengenin sağlanmasıdır. İkincisi ise ticaret açığı veren ülkelerde net ihracat hacminin artırılması, özellikle Asya'nın yeni yükselen ekonomileri olmak üzere, ticaret fazlası veren

ülkelerde ise net ihracatın daraltılması suretiyle dış, ülkeler arası dengenin teessüs ettirilmesidir.

Döviz kuru müdahalelerine ve korumacılık önlemlerine veya sermaye hareketlerini kısıtlamaya yönelmeyi bazı ülkeler için çekici kılarak küresel ticaret hacmini ve ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyen ve aşağı yönlü ciddi bir risk oluşturan küresel düzeydeki bu iki kritik denge eksikliği, birbirlerini doğrudan etkileme durumundadırlar. Zira gelişmiş ülkelerde net ihracatın artırılması, daha yüksek efektif talep ve daha yüksek büyüme hızı ifade etmesi cihetiyle, kamu mali yapısının güçlendirilmesine de katkı sağlayacaktır. Başta Asya'nın yeni yükselen ekonomileri olmak üzere ticaret fazlası veren ülkelerde ise piyasa dinamiklerine uyum sağlayacak esnek kur rejimlerinin benimsenmesi, bu ülkelerin devasa boyuttaki ticaret fazlalarını daraltmak suretiyle küresel efektif talebin daha dengeli bir biçimde dağılmasına katkıda bulunacak, ülkeler arası büyüme oranları farklılıklarını yumuşatacaktır.

Ancak bu alanda küresel düzeyde ciddi çıkar çatışmaları devreye girmektedir. Küresel büyümeyi olumsuz etkileyen ve kırılgan hale getiren efektif talep yetersizliği alanın-

da esas gerilim ABD ile Çin arasında cereyan etmekte olup, bu süreç diğer tüm ülkeleri de doğrudan ilgilendirmektedir. İhracatının yarısını ABD'ne yapan ve ulusal parası Renminbinin – Yuan – değerini dolara bağlı tutan Çin göz kamaştırıcı ekonomik büyümesini esas itibariyle, düşük değerli parası ile canlı tuttuğu dış talep sayesinde gerçekleştirmektedir. Düşük değerli Yuan iç talebi sınırlı düzeyde tutarken dış talebi körüklemekte, devasa boyutta tasarruf hacmine ve dış ticaret fazlasına olanak vermektedir. Ekonomiyi canlandırmak için Amerikan Merkez Bankasınca izlenen gevşek para politikası doların değeri üzerinde baskı oluştursa da, Yuanın değeri dolara bağlı olduğu cihetle Çin'in uluslar arası rekabet gücünü ve dolayısıyla ticaret fazlasını fazla etkilememektedir. Diğer taraftan özellikle Asya'nın diğer bazı piyasa ekonomileri de dış talebi canlı tutarak büyüme hızlarını idame ettirmek, finansal krizlere karşı daha güvende olmak motifleriyle yüksek döviz rezervlerine sahip olmak gibi düşüncelerle ulusal paralarının değerini düşük düzeyde tutmaya çalışmaktadırlar. Bu alanda not edilmesi gereken bir diğer önemli husus ta, gelişmiş ülkelerde izlenen gevşek para politikalarının bir sonucu olarak, faiz hadleri-

nin çok düşük – hatta reel anlamda negatif – düzeylere düşmesi ve risk alma iştahının artması neticesinde, yeni yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmekte olan ülkelere yönelik yabancı sermaye akımlarının tekrar hızlı bir tırmanış içersine girmiş olmasıdır. Uluslararası Finans Enstitüsü –IIF - 2010 yılı için, yeni yükselen piyasa ekonomilerine yönelik sermaye akımları tutarına ilişkin tahminini Ekim ayı başında revize ederek 709 milyar dolardan 825 milyar dolara yükseltmiştir. Bu sermaye akımları, ülkemizde de olduğu gibi, yönelikleri ülkelerin ulusal paralarının değerini arttırıcı bir etki doğurmakta, bu durum ise bu piyasa ekonomilerinde ithalat ve tüketim talebini arttırı-

cı, buna karşılık ihracatı destekleyici bir etki doğurmakta, ekonomik faaliyet ve istihdam hacminin düşmesine yol açmaktadır.

Görüldüğü gibi mevcut döviz kuru sistemi aksamakta, ülkeler arasında çıkar çatışmalarını körüklemektedir. Bu alanda temel sorun Çin'in ulusal parası Renminbinin değerini düşük tutma ısrarını sürdürmesinde yatmaktadır. Çin sermaye hareketleri üzerinde sıkı bir kontrol uygularken, birçok diğer ülke sermaye ve cari işlemler hesapları arasında bir ayırım yapmamaktadırlar. ABD Kongresinin Çin'in döviz kuru konusunda izlediği bu katı politika karşısında yasal önlem alma teşebbüsünde bulunması Çin'i, parasının değerini birkaç puan da olsa düşür-

me konusunda harekete geçmeye zorlamıştır.

Ünlü fon yöneticisi George Soros'a göre finansal krizin ardından Çin uluslararası döviz kuru piyasasında karar verici bir konuma yükselmiş ve izlediği kur politikası döviz kurlarının seyri alanında belirleyici bir rol oynamaya başlamıştır.² Ancak Çin'in uluslararası döviz kuru mekanizmasındaki bu hakim rolü giderek ivme kazanan bazı iç ve dış gelişmelerle tehdit altına girmiştir. Halen etkisini sürdüren küresel durgunluk ve durgunluğa karşı alınan önlemlerin tekrar hızlandırdığı uluslararası sermaye hareketleri ülkeleri korumacılık önlemleri almaya, sermaye hareketleri üzerine sınırlamalar getir-

meye yöneltmiştir. Japonya, Kore ve Brezilya döviz piyasalarına doğrudan müdahalelerde bulunmuşlardır.

Yoğun yabancı sermaye akımlarının ulusal paranın değerini aşağıya çekerek dış talebi, ekonomik faaliyet ve istihdam hacmini daraltmasına en büyük tepkiyi yeni yükselen piyasa ekonomileri arasında Brezilya göstermiştir. Brezilya Maliye bakanı Guido Mantega, 27 Eylül tarihinde yaptığı bir konuşmada, tüm dünyada ülkelerin, kendi rekabet güçlerini arttırmak amacıyla ulusal paralarının değerini düşürmek konusunda rekabet içersine girmiş olduklarına işaret ederek bu durumu “uluslararası para - döviz kuru savaşı”nın başlaması olarak değerlendirmiştir. Brezilya parası Realin değeri 2008 yılı sonundaki 2.6 Real = 1.0 Dolar düzeyinden Eylül 2010 sonu itibariyle 1.7 Real = 1.0 dolar düzeyine yükselmiş, Yuana karşı da aynı seyri izlemiştir³. Realin değerinin yükselmesine engel olmak amacıyla Eylül ayında Brezilya Merkez Bankası günlük döviz alımlarını, yaklaşık on katı yükselterek 1 milyar Dolar kadar çıkarmış, bu önlemin istenilen sonucu verememesi üzerine,

sabit getirili menkul kıymetlere yatırım amacıyla ülkeye giriş yapan yabancı sermaye üzerinden alınmakta olan yüzde 2.0 oranındaki vergi (Tobin Vergisi) Ekim ayı başında önce yüzde 4’e, bilahare yüzde 6’ya yükseltilmiştir.

Gelişmiş ve gelişmekte olan 20 ülkenin maliye bakanları ile merkez bankası yetkililerinin katılımıyla 23 Ekim 2010 tarihinde Gyeongju, Güney Kore’de yapılan G 20 Toplantısında gündemin ana maddesini küresel düzeydeki aşırı boyutlu dış ticaret dengesizlikleri ve döviz kurları üzerinde cereyan eden tartışmalar ve gerilim oluşturmuştur. Toplantıda küresel düzeyde yaşanan ticari dengesizliklerin azaltılması ve döviz kurları konusundaki gerginliklerin yumuşatılması yönünde karar alınmıştır. Ne var ki Toplantıda bu sorunların giderilmesi ile, başta ABD, Çin, Japonya, Almanya olmak üzere ülkelerin devasa boyuttaki cari işlemler hesabı açık ve fazlalarının düşürülmesi yolunda rakamsal hedefler tespit edilmesi gibi somut, spesifik kararlar alınamamıştır.⁴ Edinilen bilgilere göre Toplantıda ABD Hazine Bakanı Timothy Geithner G 20 üyesi ülkelerin verebilecekleri cari

işlemler hesabı açık ve fazlalarının, GSYH’larına oranı üzerine yüzde 4.0 oranında tavan getirilmesini önermiş ancak bu öneri aralarında Japonya ve Almanya’nın da bulunduğu bazı ülkeler tarafından kabul görmemiştir. Toplantı sonrası yayınlanan ‘Basın Bildirisi’nde spekülatif yabancı sermayenin önceden kestirilemeyen şekilde yeni yükselen piyasa ekonomilerine akmasını durdurmak üzere, ABD’nin ve bir ölçüde de İngiltere’nin izlemekte olduğu aşırı ölçüde gevşek para politikaları kastedilerek, “ulusal paraları rezerv para niteliği taşıyan ülkeler dahil gelişmiş ülkelerin aşırı boyuttaki ekonomik dalgalanmalara – excess volatility – ve döviz kurlarında meydana gelecek düzensiz hareketlere karşı sürekli biçimde uyanık ve temkinli” olmaları taahhüdünde bulunulmuştur.

G 20 toplantısında ayrıca Uluslararası Para Fonu – IMF - bünyesindeki güç dengesinin ve etkinliğin Avrupa ülkelerinden, başta Çin olmak üzere hızlı bir ekonomik büyüme süreci içinde bulunan gelişmekte olan ülkelere kaydırılmasını öngören bir dizi reform yapılması konusunda da karar alınmıştır.

1. IMF, Uluslararası Para Fonu, WEO, Dünya Ekonomik Görünümü, Ekim 2010.
2. The Economist, 7 Ekim 2010.
3. Telegraph, UK, , 27 Ekim 2010.
4. ICTSD, Bridges Weekly Trade News Digest, Cilt 14, No. 47.

"Üç günlük hayallere" üç yılda 18 milyar lira harcadık

Yılbaşında Milli Piyango'nun büyük ikramiyesi 35 milyon TL olarak açıklanıp heyecan yaratırken, İSMMMO'nun "Umudumuz Piyango - 2010" raporuna göre umutsuzluğun kriz yıllarını bile aştığı ortaya çıktı. Geçen yıl şans oyunlarına yatırılan para bir önceki yıla göre yüzde 9.4 artarak, 6.7 milyar lira oldu. Üç yılda tüm şans oyunlarına, talih peşindeki vatandaş cebinden 18 milyar TL'den fazla para ödedi.

Türkiye'de şans oyunları oyun olmaktan çıkıp, artık halkın kendini kurtarma aracına dönüştü. Yapısal bir kangrene dönüşmüş istihdam sorununa, son yıllarda krizle birlikte gelirlerin reel olarak düşmesi, işsizliğin artması gibi etkenler de eklenince yurttaş çareyi piyangoda aradı. Halkın geçen yıl ekonomik durumunu düzeltmek için şans

oyunlarına harcadığı para kriz yıllarını bile geride bıraktı.

Türkiye'de yasal olarak oynatılan Milli Piyango, Sayısal Oyunlar, İddia, Spor Toto ve At Yarışları'nın bir önceki yıl 6.2 milyar lira olan toplam hasılatı geçen yıl yüzde 9.3 arttı. İstanbul Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMMO) "Umudumuz Piyango - 2010" başlıklı raporuna göre, va-

tandaşların geçen yıl şans oyunlarına yatırdığı para, kriz yıllarını da geride bırakarak 6.7 milyar lirayı aştı. Son üç yılda şans oyunlarına yapılan toplam harcama ise 18 milyar liranın üzerinde gerçekleşti.

Spor Toto ve Türkiye Jokey Kulübü'nün ilgili birim yöneticilerinin verdiği bilgilerin esas alındığı, diğer kurumların da faaliyet raporları ve açıklamalarından elde edilen ve-

rilere göre halk geçen yıl Milli Piyango, Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara, Süper Loto ve Hemen Kazan oyunlarına 1 milyar 947 milyon lira yatırarak umut aradı. Bu miktar, krizin kendisini en derin hissettirdiği 2008 yılını da geride bıraktı. Bir önceki yıl söz konusu oyunlara 1 milyar 741 milyon liralık harcama yapan halk, umut aradığı şans oyunlarına yaptığı harcamayı yüzde 12 civarında artırdı. İSMMMO'nun derlediği verilere göre, Spor Toto Teşkilatı bünyesindeki İddaa ve Spor Toto oyunlarının hasılatı geçen yıl 3 milyar liraya yaklaştı. Teşkilatın lig başladıktan sonra bazı haftalar, haftalık cirosu 100 milyon lirayı aştı. Türkiye Jo-

key Kulübü'nün elde ettiği gelirler de 2 milyar lirayı buldu.

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, verilere ilişkin değerlendirmesinde, durumu modern zamanların define avına benzetti. "2001 krizinden sonra satış gelirlerindeki en büyük artışı 2008 yılında yaşayan Milli Piyango İdaresi'nin satışları, geçen yıl, bu en büyük artışa oranla yüzde 12 artmıştır. Krizle birlikte işini aşını kaybetmiş insanlar, artık ne yazık ki sorunların normal koşullarda çözüleceğine dair umudunu da kaybetmiş, kurtuluşu, define avına çıkar gibi, altına hücum eder gibi şans oyunlarının önünde kuyruk oluşturmakta bulmuştur" diyen Arıkan, özellikle kronikleşen

işsizlik sorununun çözülmesi gerektiğine dikkat çekti.

Enflasyonun düşük seyretmesine karşın şans oyunlarına harcanan paradaki bu artışın pek de sağlıklı bir gidişatı göstermediğini belirten Arıkan, 2003 yılından itibaren krizin etkilerinin azalmasıyla şans oyunlarında da makul seviyelerin izlendiğini ancak, 2007 ve 2008 gibi krizin kendisini çok daha yakıcı hissettirdiği yılların bile geride bırakılmasının, krizin etkilerinin hala sürdüğü şeklinde de yorumlanabileceğini dile getirdi. Arıkan, en temel gereksinimlerini bile karşılamakta zorlanan insanların şans oyunlarına bu kadar çok para harcamasının manidar olduğunu da sözlerine ekledi.

Şans Oyunları	2007	2008	2009	Toplam
Milli Piyango	342.952.931	355.471.007	402.534.485	1.100.958.419
Sayısal Loto	579.840.098	563.156.962	485.938.539	1.628.935.599
Şans Topu	241.132.449	240.719.706	227.959.378	709.811.533
On Numara	115.442.410	130.969.209	150.120.822	396.532.441
Süper Loto	29.236.931	306.283.787	573.301.733	928.822.451
Hemen Kaz.	156.905.250	137.266.750	110.163.250	404.335.250
İddaa+S.Toto	1.894.475.247	2.328.605.206	2.800.857.377	7.023.937.830
At Yarışları	1.826.773.380	2.111.802.765	2.002.913.844	5.941.491.989
Toplam	5.186.758.696	6.174.275.393	6.753.787.428	18.134.825.512

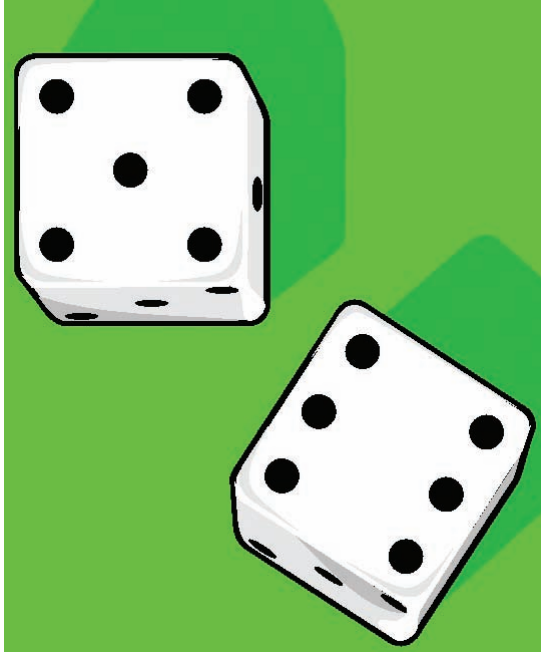
Önceki yıllarda olduğu gibi geçen yıl da ikramiye tutarı yüksek olan sayısal oyunlar, en çok tercih edilen oyunlar oldu. Milli Piyango İdaresi bünyesindeki Sayısal Loto ve Şans Topu oyunlarına ilgi az da olsa düşerken On Numara ve özellikle Süper Loto'ya harcanan para sayısı oyunlardaki geliri de artırdı. Vatandaşlar, geçen yıl sayısal oyunlara 1 milyar 219 milyon lira harcadı. Kurumun sayısal oyunların hasılatından elde ettiği artış bir önceki yıla göre ise yaklaşık yüzde 16 oldu.

Türkiye'de hızlı bir başlangıç yapan bahis oyunları, geçen yıla ilişkin öngörülerini aştığı gibi bu yıl da sponsorluk anlaşmasının da etkisiyle ciddi bir ivme kazandı. 2004 yılında Spor Toto Teşkilatı'nın başlattığı İddaa, her yıl ciddi artışlar gösterdi. 2007'de 1.8 milyar liralık hasılat sağlayan oyunun getirisi, 2008'de yüzde 28'lik artışla 2.3 milyar liraya yükseldi. Ancak bahis oyunları geçen yıl ciddi bir artış gösterdi. Vatandaşların bahise aktardığı para 3 milyar liraya yaklaştı. 2010 yılı 5 Ekim itibariyle elde edilen hasılat ise 2 milyar 597 milyon lira.

Bu yıl Süper Lige ismini veren kurum Spor Toto ise, ligin ilk dokuz haftasında hasılatta yüzde 26'lık ar-

tış yakaladı. Kurumun cirosu ligin sekizinci haftasında 108 milyon lira oldu.

Belki de şans oyunlarının en heyecanlı olan at yarışları geçen yıl da umut olmaya devam etti. Bir önce-

ki yıla göre küçük bir ivme kaybeden at yarışlarının Türkiye Jokey Kulübü'ne (TJK) getirisi geçen yıl 2 milyar 2 milyon lira oldu. Bu rakam bir önceki yıl 2 milyar 111 milyon lira idi. Kulüp, 2010 yılının Eylül ayı itibariyle de 1 milyar 650 milyon liralık gelir elde etti.

Milli Piyango İdaresi bünyesinde, son beş yıllık dönemde toplam satış gelirlerinin yüzde 70'i sayısal oyunlardan, yüzde 21'i piyango oyunundan, yüzde 9'u da Hemen Kazan oyunundan elde edildi.

Geçen yıl sayısal oyunların gelirindeki payı yüzde 73.71 oldu.

Geçen yıl beşi özel, 34 piyango çekilişine yurttaşlar 402 milyon lira yatırdı. Satışlar bir önceki yıla göre yüzde 13.23 artış gösterdi. Umut

olarak harcanan 402 milyon liranın 233 milyon lirası ikramiye olarak ödendi.

Piyangonun geleneksel yılbaşı çekilişi en çok ilgi gören çekiliş oldu. İdare neredeyse yılın tamamına yakın bölümünde 200 milyon liraya yakın satış yaparken yılbaşında 266 milyon liralık bilet satıldı. Piyango satış gelirlerinin yüz-

de 66'ından fazlası yılbaşı gelirlerinden elde edildi.

2009'da sayısal oyunlardaki satışlar bir önceki yıla göre, yüzde 15.80 artarak, 1 milyar 437 milyon lirayı aştı.

Milli Piyango İdaresi'nin son beş yılda elde ettiği hasılat 7.5 milyar lirayı aştı. Bu yıl 35 milyon TL olarak açıklanan büyük ikramiyenin de etkisiyle 2010 yılı toplam satışlarının bir önceki yıla göre performansını artırması sürpriz olmayacak.

Dünya Ekonomisi

Ekonominin eksenini doğuya kayıyor

ABD, Japonya ve bazı Avrupa ülkelerinin dünya ekonomisindeki ağırlığı gittikçe azalırken; Çin, Hindistan, Güney Kore, Endonezya, Türkiye ve Mısır gibi gelişmekte olan ülkeler giderek daha fazla pay alıyorlar.

ABD'nin dünya ekonomisindeki payı, satın alma gücü paritesine göre gayri safi yurtiçi hasıla (SGP-GSYH) bazında, 1980'de yüzde 24,585 iken, 2011 yılında yüzde 20'nin altına yüzde 19,884'e gerileyecek. ABD'nin payı 2015'de ise yüzde 18,4'ün altına inecek.

Dünya ekonomisinden aldıkları pay, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Belçika gibi ülkelerde daha dramatik bir şekilde düşecek. 1980'lerde dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumundaki Japonya'nın 1980'de aldığı yüzde

9,17'lik pay, 2015'de yüzde 5,15, Almanya'nın payı yüzde 6,68'den yüzde 3,42'ye, İngiltere'de yüzde 4,29'dan yüzde 2,74'e, Fransa'da yüzde 4,72'den yüzde 2,62'ye, İtalya'da yüzde 4,47'den yüzde 2,08'e, Belçika'da yüzde 0,85'den yüzde 0,47'ye düşecek.

Buna karşın, Çin dünya ekonomisinden aldığı payı bu dönemde 8 kat, Hindistan 2,5 artıracak. Çin, 1980-2015 döneminde payını yüzde 2,19'dan yüzde 16,96'ya, Hindistan 2,45'den yüzde 6,28'e çıkaracak. 1980'de 13'üncü büyük ekonomi olan ve sıralamada, Hindis-

tan, Meksika, Kanada, İspanya gibi ülkelerin gerisinde kalan Çin, o tarihte İtalya'nın yarısı kadar satın alma güce paritesine göre GSYH'si vardı. 2015'de İtalya'nın 8,5 katı, ABD'ye yakın bir SGP-GSYH düzeyine ulaşacak.

Sanayileşmiş 7 büyük ülkenin (ABD, Japonya, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada) oluşturduğu G-7 (Grup 7), 1980 yılında dünya ekonomisinin yüzde 56,3'ü, 1992'de yüzde 51,4'ü 2010 yılında yüzde 40,1'i oluştururken, bu oran 2015 yılında yüzde 36'ya inecek.

Buna karşın, Brezilya, Rusya, Hin-

distan ve Çin'den oluşan ve bu ülkelerin İngilizce yazılışının ilk harflerinden oluşturulan bir tabirle BRIC olarak adlandırılan bu ülkelerin 1992'de dünya ekonomisindeki payı yüzde 14,53 iken, bu yıl yüzde 24,48'e, 2015 yılında ise yüzde 29,08'e yükselecek.

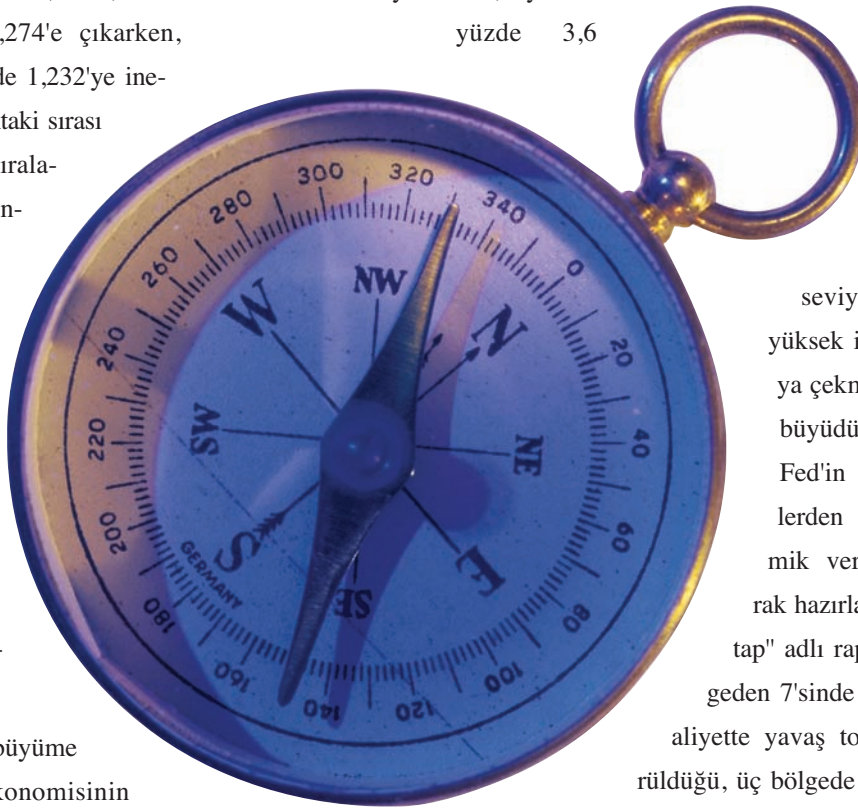
Türkiye'nin dünya ekonomisinde 1980'de aldığı yüzde 1,025'lik pay, 1992 yılında yüzde 1,188'e, 2010 yılında yüzde 1,274'e çıkarken, 2015 yılında yüzde 1,232'ye incek ama 16'ıncılıktaki sırası değişmeyecek. Sıralamada 1980'de 20'inci olan Türkiye, 1992'de 17'inciliğe yükselmişti. Daha sonra 15 ile 19'unculuk arasında yer alan Türkiye, halen dünya sıralamasında 16'ıncı.

Çin'de açıklanan büyüme verileri, ülke ekonomisinin kontrollü olarak yavaşladığını, enflasyonda ise yükselişin sürdüğünü gösterdi. Çin ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 9,6 büyürken, tüketici fiyatları Eylül'de yüzde 3,6 arttı.

Çin, ekonomiyi kontrollü olarak yavaşlatma konusunda başarılı bir performans sergiliyor. Çin ekonomisinin yıllık büyüme hızı üçüncü

çeyrekte yüzde 9,6'ya geriledi. Beklenti, ülke ekonomisinin yüzde 9,5 büyüyeceği yönündeydi. Çin ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 10,3 büyümüşü. Böylece Çin'de büyüme üçüncü çeyrekte tek hanelere inmiş oldu.

Öte yandan ülkede tüketici fiyatları Eylül'de yıllık bazda yüzde 3,6 arttı. Çin'de Ağustos'ta yüzde 3,5 artan tüketici fiyatlarının, Eylül'de yüzde 3,6

yükseldiği tahmin edilmişti.

Çin istatistik bürosu, büyüme ve enflasyon verilerinin duyurulmasının ardından açıklamada bulundu. İstatistik bürosu, yavaşlamanın baz etkisinden kaynaklandığını ve ekonominin hedeflenen doğrultuda ilerlediğini kaydetti.

Emlak sektörünü kontrol etme çabalarının ilk meyvelerini vermeye başladığını belirten istatistik bürosu, spekülasyon talebin etkin biçimde kısıldığını ifade etti. Büro, enflasyondaki yükseliş eğilimine rağmen, 2010 için yüzde 3 olan enflasyon hedefini tutturabileceklerini kaydetti.

ABD Merkez Bankası (Fed), ekonominin zayıfladığını, ancak şu an yüzde 9,6

seviyelerinde olan yüksek işsizliği aşağıya çekmek için yavaş büyüdüğünü bildirdi. Fed'in çeşitli bölgelerden aldığı ekonomik verilere dayanarak hazırladığı "Bej Kitap" adlı raporda, 12 bölgeden 7'sinde ekonomik faaliyette yavaş toparlanma görüldüğü, üç bölgede ekonomik faaliyetin karışık ya da durgun olduğu, sadece iki bölgede (Atlanta ve Dallas) yavaşladığı ifade edildi.

Raporda, yeni istihdam olanaklarının sınırlı olduğu, ekonominin zayıf olduğu bir ortamda birçok şirketin kalıcı istihdam konusunda gönülsüz olduğu kaydedildi.

Uluslararası Para Fonu (IMF), toparlanmanın durması halinde, Av-

rupa Merkez Bankası'nın (AMB) mali desteğini yenilemesi gerektiğini bildirdi. IMF'nin Avrupa için bölgesel ekonomik görünüm raporunda, toparlanmanın beklenmedik şekilde duraksaması durumunda, Avrupa Merkez Bankası'nın olağanüstü mali teşviklere geri dönmesi gerektiğini belirtti. Raporda hükümetler bütçe açıklarını düşürmeye çalışırken, tüm Avrupa ekonomisi için yukarı doğru risklerin arttığı ifade edildi.

Kuruluş, Avrupa'nın bu yıl yüzde 2,3 ve gelecek yıl ise yüzde 2,2 büyüyeceğini öngörüyor. Bu yıl için Avrupa'da gelişmiş ekonomilerin büyümesinin yüzde 1,7, gelişmekte olanların ise yüzde 3,9 olacağı tahmin ediliyor.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Dominique Strauss-Kahn, Asya'ya hızlı sermaye akışı sırasında istikrarı sağlamak için hızlı hareket etmek ve işbirliği gerektiğini bildirdi. Strauss-Kahn, Şanghay'da finansal yetkililere ve merkez bankası yöneticilerine yaptığı konuşmada, küresel toparlanmada Asya'nın lider olduğunu belirterek, Asya'ya hızlı bir sermaye akışı olduğunu, ancak tarihin tekrarını istemediklerini söyledi.

Sermaye, hızlı büyüyen Çin ve diğer Asya ülkelerine akarken, borçlanmanın artabileceğini, varlık fiyatlarının şişebileceğini ve finansal istikrarsızlık yaşanabileceğini belirten Strauss-Kahn, bazı durumlar-

da, sermayeyi kontrolün bu tip risklerden korunabilmeye yardımcı olabileceğini kaydetti.

Dünya Bankası, Doğu Asya'nın gelişmekte olan ekonomilerinin büyüme tahminini artırdı, ancak hükümetlerin artan sermaye akışı ve kur baskısından kaynaklanan riskleri kontrol altına almaya ihtiyacı olduğunu bildirdi.

Dünya Bankasının Japonya hariç Doğu Asya ve Pasifik bölgesi ekonomilerinin görünümüne ilişkin raporunda, üretimin kriz öncesi seviyelerin üzerinde toparlandığı ve bölgenin bu yıl yüzde 8,9 oranında büyüyeceği belirtildi. Daha önce bu oran yüzde 8,7 olarak açıklanmıştı. Bölge, geçen yıl yüzde 7,3 büyümüşü.

Çin hariç, Nisan ayındaki raporda yüzde 5,5 büyüyeceği tahmin edilen Doğu Asya için büyüme tahmini yeni raporda yüzde 6,7'ye çıkarılırken, gelecek yıl için yüzde 8 olan büyüme tahmini ise yüzde 7,8'e çekildi.

Raporda, "Cesaret verici biçimde, özel sektör bir kez daha büyümenin motoru haline geldi, güven yeniden sağlandı. Doğu Asya ve Pasifik bölgesinde ekonomideki toparlanma güçlü, ancak şimdi dikkatler, makroekonomik istikrar için güçlük yaratabilecek risklerin idaresine çevrilmeli" denildi. Şimdiye kadar ihracattaki büyümenin güçlü kalmayı sürdürdüğü bildirilen ra-

porda, "ancak Doğu Asya para birimlerinin değerlenmeye devam etmesinin bu büyümeyi yavaşlatabileceği" uyarısında bulunuldu.

Dünya Bankası, Asya ülkeleri para birimlerinin değer kazanmasının, gelişmiş ülkelerdeki düşük getiri nedeniyle bölgeye sermaye akışını artırdığını, ancak bunun enflasyonu körükleyebileceği, varlık balonlarına yol açabileceği ve bankacılık sektörüne zarar verebileceği için risk oluşturduğuna da işaret etti.

IMF, likidite fazlasının yaşandığı dönemlerde, Asya'nın varlık balonu döngüsüne girebilme riski taşıdığını bildirdi. IMF'nin Asya ve Pasifik Bölgesi için Bölgesel Ekonomik Görünüm Raporunda, Asya politika yapımcıları için kısa dönemde temel güçlüğün, toparlanma yolunda giderken, teşvik politikalarından çıkmayı başarmak olduğu belirtilerek, para politikasını normalleştirmek için mal ve varlık fiyatlarındaki baskıyı düşürmek gerektiği üzerinde duruldu.

Japonya'da Bakanlar Kurulu, Japon ekonomisinde toparlanmanın "durakladığını" açıkladı. Duraklamada, yendeki yükselişin ve Japon mallarına olan küresel talebin yavaşlamasının etkisi olduğu ifade edildi. Son aylarda, ısrarla ekonominin iyiye gittiğini açıklayan hükümet, şu anda ekonominin bir süre daha zayıf olmayı sürdüreceğini belirtiyor.

ÜFE: 1,21, TÜFE: 1,83

Ekim ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 1,21, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 7,80, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,92 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 7,71 artış gerçekleştirdi. Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 6,59, sanayi sektöründe ise yüzde 0,01 olarak gerçekleşti. ÜFE sonuçları sanayinin alt sektörleri bazında değerlendirildiğinde en yüksek aylık artış yüzde 3,63 ile deri ürünleri imalatı alt sektöründe yaşandı. 779 maddeden 377 maddenin ortalama fiyatlarında artış gerçekleşti.

Ekim ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,83, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 6,69, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8,62 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 8,45 artış gerçekleştirdi. Ana harcama grupları itibarıyla bir ay önceye göre en yüksek artış yüzde 7,63 ile giyim ve ayakkabı grubunda yaşandı. Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış ise yüzde 23,77 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda oluştu. Endekste ki 446 maddeden 279 maddenin ortalama fiyatlarında artış yaşandı.

ÜFE	EKİM 2010 (2003=100)	EKİM 2009 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,21	0,28
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	7,80	3,90
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	9,92	0,19
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	7,71	2,20

TÜFE	EKİM 2010 (2003=100)	EKİM 2009 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,83	2,41
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	6,69	4,64
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	8,62	5,08
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	8,45	6,95

		2010										2009	
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,58	1,66	1,94	2,35	-1,15	- 0,50	-0,16	1,15	0,51	1,21	1,29	0,66
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,58	2,25	4,24	6,69	5,47	4,93	4,77	5,98	6,52	7,80	5,24	5,93
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	1,85	1,45	0,58	0,60	-0,36	- 0,56	-0,48	0,40	1,23	1,83	1,27	0,53
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	1,85	3,32	3,93	4,55	4,17	3,59	3,09	3,50	4,77	6,69	5,96	6,53

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Eylül (Milyon YTL)			2010 Yılı Bütçe Hedefi
	2009	2010	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	151879	181.663	19.6	229.947
Vergi Gelirleri	125.332	153.789	22.7	193.324
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	40.549	44.829	10.5	59.481
Gelir Vergisi	28.497	29.876	4.83	41.516
Gelir Vergisi Tevkifatı	25.631	26.744	4.34	38.057
Kurumlar Vergisi	12.052	14.953	24.0	17.965
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	11.507	14.269	24.0	17.205
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	4.094	4.762	16.3	4.484
Motorlu Taşıtlar Vergisi	3.985	4.627	16.1	4.328
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	53.510	66.832	24.8	86.366
Dahilde Alınan KDV	15.202	19.513	28.3	22.636
Özel Tüketim Vergisi	31.664	41.253	30.2	54.631
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	3.129	2.693	-13.9	3.875
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	20.435	27.891	36.4	33.134
İthalde Alınan KDV	18.595	25.530	37.2	30.108
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.520	8.258	-3.07	6.754
Harcamalar	197.169	208.827	5.91	286.981

EKONOMİK VERİLER

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
GSYH (Cari fiyatlarla milyon TL)	953.974	950.534	843.178	758.391	648.932	559.033
GSYH (milyon/dolar)	617.611	742.094	658.786	526.429	481.497	390.387
GSYH (Değişim Hızı sabit fiyatlarla %)	-4.7	0.7	4.7	6.9	8.4	9.4
Kişi başına GSMH (ABD Doları)	8.590	10.376	9.33	6.477	5.008	4.172
Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)	103.2	114.3	115.3	107.8	100	
Toplam İhracat (milyon/dolar)	102.129	132.027	107.272	85.535	73.476	63.167
Toplam ithalat (milyon/dolar)	140.926	201.963	170.062	139.576	116.774	97.540
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-38.797	-69.936	-62.791	-54.041	-43.298	-34.373
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	72.5	65.4	63.1	61.3	62.9	64.8
İşsizlik Oranı (%)	14.0	13.5	10.6	9.9	10.3	10.3
Kamu Net Borç Stoku (milyon TL)	309.740	267.990	248.421	258.198	270.275	274.195
İç Borç Stoku (milyon TL)	330.005	274.827	255.310	251.470	244.782	224.483
Türkiye Dış Borç Stoku (milyon/\$)	271.140	277.669	249.386	207.593	169.732	160.980
Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyon TL)	441.507	380.321	333.485	345.050	331.520	316.528
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-13.854	-41.947	-38.311	-32.193	-22.198	-14.431

(Bin YTL)	2010		2009		2008
	15 Ekim	08 Ekim	31 Aralık	16 Ekim	26 Aralık
Emisyon	47.223.416	46.043.861	38.340.278	37.260.086	32.724.754
Para Arzı					
- M1	121.263.894	117.161.427	107.051.398	98.251.673	83.380.932
- M2	544.922.213	543.664.935	494.024.148	468.151.386	434.205.424
- M3	572.898.567	570.894.179	520.674.414	495.552.693	458.383.776
Yurtiçi Kaynaklı TL Mevduat	344.831.185	341.249.469	305.200.507	283.330.588	268.802.517
- Vadeli Tasarruf	221.595.914	221.338.154	197.976.696	188.767.402	184.492.538
- Vadesiz Tasarruf	25.429.660	23.682.271	19.800.398	19.644.781	15.593.007
- Vadeli Ticari	58.505.829	58.733.146	49.438.951	43.562.633	39.693.690
- Vadesiz Ticari	17.362.526	16.596.863	16.761.263	13.274.004	11.511.475
- Resmi Mevduat	21.937.256	20.899.035	21.178.199	18.081.768	17.511.807
Kredi Stoku	391.510.828	388.170.878	305.478.312	287.912.272	278.395.523
- Tüm Banka Kredileri	391.510.828	388.170.878	305.478.312	287.912.272	278.395.523
- M.B. Kredileri	0	0	0	0	0
Bank. El. Tah. ve Bono	235.117.341	235.293.634	237.628.748	226.210.000	171.774.890

Mevzuat Değişiklikleri

- 01.10.2010** - Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 276)
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 400)
- 05.10.2010** - 4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (No: 2010/5)
- 06.10.2010** - Yabancı Sermayeli Şirketlerin Taşınmaz Mülkiyeti ve Sınırlı Aynî Hak Edinimine İlişkin Yönetmelik
- 07.10.2010** - Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (No: 2010/4)
- 10.10.2010** - 2010/958 Orta Vadeli Program (2011-2013)'ın Kabul Edilmesi Hakkında Karar
- 2011-2013 Dönemi Yatırım Programı Hazırlıkları ile İlgili 2010/3 Sayılı Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Genelgesi
- 2011-2013 Dönemi Bütçe Çağrısı ve Eki Bütçe Hazırlama Rehberi
- Orta Vadeli Mali Plan (2011-2013)'ın Kabulüne Dair 8/10/2010 Tarihli ve 2010/28 Sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı
- 12.10.2010** - Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 19.10.2010** - 2010/965 Kamu Alacakları İçin Uygulanan Gecikme Zammı Oranının Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar
- 21.10.2010** - Tahsilat Genel Tebliği Seri: C Sıra No: 2
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (2010/2)
- 22.10.2010** - Gider Vergileri Genel Tebliği (Seri No: 87)
- 23.10.2010** - Payların Kurul Kaydına Alınmasına ve Satışına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: I, No: 42)
- Borçlanma Araçlarının Kurul Kaydına Alınması ve Satışına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: II, No: 26)
- Yabancı Sermaye Piyasası Araçlarının ve Depo Sertifikalarının Kurul Kaydına Alınmasına ve Satışına İlişkin Esaslar Tebliği (Seri: III, No: 44)
- Özel Durumların Kamuya Açıklanmasına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VIII, No: 70)
- İhraç Ettiği Sermaye Piyasası Araçları Bir Borsada İşlem Görmeyen Ortaklıkların Özel Durumlarının Kamuya Açıklanmasına İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VIII, No: 71)
- Sermaye Piyasası Araçlarının Halka Arzında Satış Yöntemlerine İlişkin Esaslar Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VIII, No: 72)
- 28.10.2010** - 2010/973 Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (III) Sayılı Listenin (A) Cetvelinde Yer Alan Malların Vergi Oranları ile Asgari Maktu Vergi Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar

Vergi Takvimi

- 01.11.2010** - Eylül 2010 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - SSK (Eylül 2010) Sigorta Primlerinin Ödemesi
 - Bağ-Kur Sigortalılarının Ekim 2010 Sigorta Primi ve Sağlık Sigorta Primlerinin Ödemesi
 - Eylül 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
 - Eylül 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
- 09.11.2010** - 16-31 Ekim Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
- 10.11.2010** - 16-31 Ekim Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 15.11.2010** - 2010 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz- Ağustos- Eylül) Ait Gelir Geçici Vergisinin Beyanı
 - 2010 III. Geçici Vergi Dönemine (Temmuz- Ağustos- Eylül) Ait Kurum Geçici Vergisinin Beyanı
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 22.11.2010** - 2010 III. Geçici Vergi Dönemine Ait Gelir Geçici Vergisinin Ödemesi
 - 2010 III. Geçici Vergi Dönemine Ait Kurum Geçici Vergisinin Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin EK:4 No.lu ÖTV Bildirim Formu
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Alkollü İçeceklerle İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Yarışma ve Çekilişlerle Futbol Müsabakalarına ve At Yarışlarına Ait Müşterek Bahislerle İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödenmesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 23.11.2010** - Ekim 2010 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı
 - Ekim 2010 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 24.11.2010** - Ekim 2010 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- 25.11.2010** - 1-15 Kasım Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
- 26.11.2010** - Ekim 2010 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- 30.11.2010** - Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 1. Taksit Ödemesi
 - 1-15 Kasım Dönemine ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
 - Veraset ve İntikal Vergisi 2.Taksit Ödemesi
 - 2010 Yılı Çevre Temizlik Vergisinin (İşyeri ve Diğer Şekilde Kullanılan Binalar İle Su İhtiyacını Belediyece Tesis Edilmiş Su Şebekesi Haricinden Karşılamanın Konutlar İçin) 2. Taksit Ödemesi
 - 2010 Yılı Emlak Vergisi 2. Taksit Ödemesi
 - SSK (Ekim 2010) Sigorta Primlerinin Ödemesi
 - Bağ-Kur Sigortalılarının Kasım 2010 Sigorta Primi ve Sağlık Sigorta Primlerinin Ödemesi
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
 - Ekim 2010 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)

Ekim 2010 Kronoloji

01 Ekim Cumhurbaşkanı Gül, yeni yasama yılının açılışında, "Kürt sorununu terörden ayırıştırarak demokratik zeminde çözmeliyiz" dedi.

02 Ekim CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, ülke adı konulmamış sıkıyönetim uygulaması olduğunu söyledi.

03 Ekim Antalya'daki Dericiler Sitesi'nde kazan montajı yapılırken meydana gelen patlamada 3 kişi öldü, 5 kişi yaralandı.

04 Ekim Yüksek Öğretim Kurumu, üniversitede türbanı serbest bıraktığını genelgeyle duyurdu, türbanlıyı dersten atana da soruşturma uyarısı yaptı.

05 Ekim Uluslararası Finans Enstitüsü küresel ekonominin düze çıkması için önde gelen ülkelerin yeni kur anlaşması yapması gerektiğini savundu.

06 Ekim Yıldız Teknik Üniversitesi'nin açılış töreninde parasız eğitim isteyen iki öğrenci yaka paça dışarı atıldı ve gözüne alındı.

07 Ekim İkinci Ergenekon davasından dolayı 22 aydır tutuklu bulunan eski Türk Metal Sendikası Başkanı Mustafa Özbek tahliye edildi.

08 Ekim Nobel Barış Ödülü, geçen yıl hapse atılan ve 11 yıl mahkum olan Çinli insan hakları eylemci Liu Şiaobo'ya verildi.

09 Ekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararına rağmen, okullarda zorunlu din dersi eğitiminin kaldırılmamasını protesto eden Aleviler Ankara'da oturma eylemi yaptı.

10 Ekim Yönetmen Emir Kusturica, Altın Portakal Film Festivali jüri üyeliğinden çekildiğini açıklayarak, kendisini hedef gösterdiğini öne sürdüğü Kültür Bakanı Günay'ı düşünman ilan etti.

11 Ekim HSYK'nın seçimle gelen dört asıl ve üç yedek üyesi Adalet Bakanlığı'nı suçlayarak istifa etti.

12 Ekim Başbakan Erdoğan, emekli aylıklarına yüzde 21.7 ile yüzde 4 arasında zam yapıldığını açıkladı. En düşük emekli aylığı 434 lira oldu.

13 Ekim Şili'de yerin 700 metre altında madende mahsur kalan 33 madenci 69 gün sonra açılan tünelden çıkartılarak kurtarıldı.

14 Ekim Aşırı yağışlar Marmara bölgesini afet bölgesine çevirdi. Bursa'da evini su basan felçli bir kişi boğularak öldü.

15 Ekim Maliye Bakanı Mehmet Şimşek devlete 70 bin yeni memur alınacağını açıkladı.

16 Ekim Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı 71 bin 538 telefonun dinlendiğini açıkladı.

17 Ekim Kayıp trilyon davasından aldığı hapis cezası, yaşı ve hastalığı nedeniyle Cumhurbaşkanı Gül tarafından affedilen Necmettin Erbakan, 84 yaşında Saadet Partisi'ne yeni genel başkan seçildi.

18 Ekim ABD Savunma Bakanı Gates, füze kalkını konusunda Türkiye'den destek istediklerini söyledi.

19 Ekim 21 Aralık 1999'da TMSF tarafından el konulan Egebank'ın eski sahibi Yahya Murat Demirel, bankayı zarara uğratmaktan 17 yıl 6 ay hapse mahkum oldu.

20 Ekim Üniversitelerdeki türban sorununu çözmek için AKP'nin başlattığı muhalefet turundan sonuç çıkmadı. YÖK Başkanı, artık ÖSYM'nin yapacağı sınavlara başörtülülerin girebileceğini duyurdu.

21 Ekim Doğan Holding, Petrol Ofisi'ndeki Doğan Holding hisselerinin OMV tarafından satın alınması için tekrar görüşmelere başladı.

22 Ekim Doğan Holding, 1.2 milyar liralık rekor vergi cezasıyla karşı karşıya kaldığı Petrol Ofisi'nin yüzde 54 hissesini 1.4 milyar dolara Avusturyalı ortağı OMV'ye sattı.

23 Ekim Güney Kore'de yapılan G-20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankaları Başkanları toplantısında G-20 ülkeleri para birimlerinin değerinin düşürülmesinden kaçınma konusunda anlaşta.

24 Ekim TÜRMÖB Genel Kurulu'nda Nail Sanlı Başkanlığındaki Çağdaş Demokratlar Grubu bin 82 oy, Osman Arıoğlu Başkanlığındaki Değişim Grubu 417 oy aldı.

25 Ekim Casusluk iddiasıyla 31 muvazzaf asker ile TÜBİTAK'taki 4 kripto uzmanı gözaltına alındı. Genelkurmay'da arama yapıldı. İki amiral ifadeye çağrıldı.

26 Ekim Yüksek yargıda rüşvet iddiaları sonrası başlatılan soruşturmada aralarında İstanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçıntaş ile eski Yargıtay 12. Hukuk Dairesi Başkanı Mustafa Oskay'ın da bulunduğu 9 zanlı tutuklandı.

27 Ekim MGK'da yeni milli güvenlik siyaset belgesi uygun bulunarak, tavsiye kararının Bakanlar Kurulu'na bildirilmesi benimsendi. Kırmızı kitap olarak bilinen kritik belgede irtica isim olarak ilk kez çıkartıldı.

28 Ekim Yedi yılda bitirilmesi planlanan İstanbul-İzmir otolunun temeli atıldı.

29 Ekim Cumhuriyetin 87. yıl dönümü Ankara'da üç ayrı törenle kutlandı. Üç törene de başta siyasi liderler olmak üzere devlet protokolündeki isimlerin birbirlerine soğuk ve mesafeli davranmaları yansıdı.

30 Ekim Kapıkule Sınır Kapası'nda, Bulgaristan'ın gümrük sahasında yaptığı çalışmadan kaynaklanan tır kuyruğu 14 kilometreye ulaştı.

31 Ekim PKK'nın eylemsizlik kararının sona erdiği gün, Taksim'de polisleri hedef alan canlı bombalı intihar saldırısı düzenlendi. 32 kişi yaralandı.